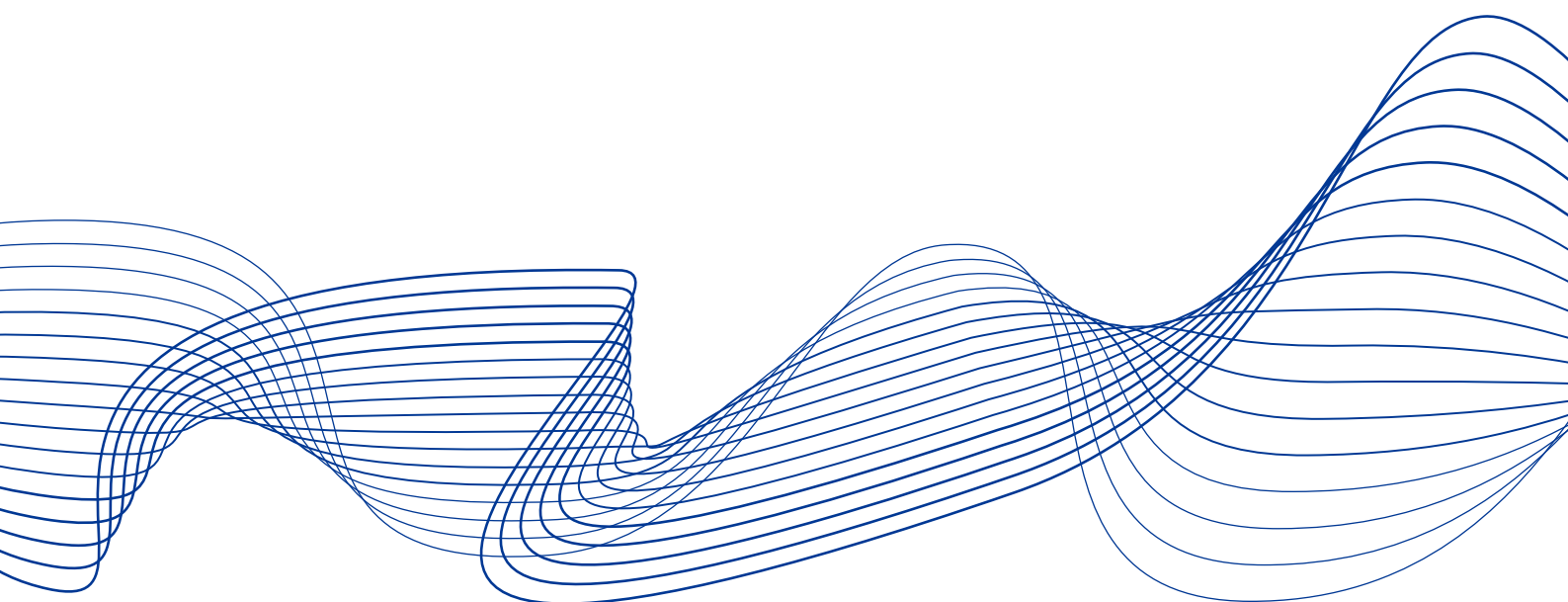

Výroční zpráva

2015

ESRB
Evropská rada pro systémová rizika
Evropský systém finančního dohledu

Obsah

Předmluva	2
Shrnutí	3

Předmluva

Mario Draghi,
předseda
Evropské rady pro systémová rizika

Během roku 2015 Evropská rada pro systémová rizika (dále též „ESRB“) nadále pozorně sledovala možné zdroje systémových rizik v evropském finančním systému a hospodářství. V určitých obdobích se objevovaly známky zhoršování zranitelných míst ve třech oblastech. Především docházelo ke značné volatilitě, která byla způsobena vývojem v klíčových rozvíjejících se tržních ekonomikách na podzim 2015 a rychle se rozšířila na světové finanční trhy, včetně trhů evropských. ESRB byla vůči riziku přecenění na světových finančních trzích ostražitá a v reakci na tento vývoj jej přesunula do nejvyšší kategorie. Počátkem roku 2016 se tato zranitelná místa částečně zhmotnila, a to v prostředí charakterizovaném pokračující nejistotou ohledně světového hospodářského oživení, trvajícím oslabením rozvah bank a pojistitelů v EU a vysokou úrovní veřejného a soukromého dluhu. Zadruhé, sektor stínového bankovníctví v EU se nadále zvětšoval a stále více propojoval, což znamená, že potenciální šoky a náказа

ze stínových bankovních sektorů by se mohly rozšířit do zbytku finančního systému. A za třetí, v důsledku geopolitické nejistoty téměř ve všech regionech obklopujících Evropu stále přetrvávaly velké obavy.

Přitom měly makrobezpečnostní orgány poprvé k dispozici relativně široký soubor nástrojů ke zvýšení odolnosti bankovního sektoru vůči uvedeným rizikům, i když v případě zbytku finančního sektoru podobné nástroje chybí. Evropská rada pro systémová rizika podpořila vnitrostátní makrobezpečnostní orgány přípravou institucionálního rámce, který umožní vzájemnou reciprocitu vnitrostátních opatření, čímž se sníží rizika regulační arbitráže. ESRB dále poskytla všem evropským orgánům dohledu v příslušné oblasti jejich působnosti (zejména na poli bankovníctví, pojišťovnictví a ústředních protistran) makrobezpečnostní nepříznivé scénáře zátěžového testu. A konečně, Evropská rada pro systémová rizika prostudovala strukturální oblasti rizik a zejména systémovou úlohu, jakou může expozice vůči sektorům rezidenčních a komerčních nemovitostí hrát pro domácnosti, banky a ekonomiku jako celek, a dále systémovou povahu některých rizik šířících se z odvětví pojišťovnictví.

ESRB nadále představuje pro své členy fórum pro důvěrnou výměnu názorů o krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých zranitelných místech systémové povahy. Makrobezpečnostní politika se začala uplatňovat v praxi téměř ve všech členských státech EU.

Frankfurt nad Mohanem, červenec 2016

Mario Draghi

Předseda Evropské rady pro systémová rizika

Shrnutí

V roce 2015 byla Evropská rada pro systémová rizika v provozu pátým rokem. Od svého vzniku v roce 2010 je Evropská rada pro systémová rizika nepřetržitě konfrontována s mimořádnými podmínkami, které odrážejí následky finanční krize a krize státních dluhopisů po celé Evropě. Ačkoliv tržní ukazatele systémového rizika se vrátily na úroveň před krizí, ve finančním systému EU nadále existovala významná zranitelná místa. V důsledku toho ESRB označila čtyři hlavní rizika pro finanční stabilitu v EU: i) přecenění rizikových premií na celosvětových finančních trzích, umocněné nízkou tržní likviditou, ii) další oslabování rozvah bank a pojistitelů; iii) zhoršování udržitelnosti dluhu ve státním a podnikovém sektoru i sektoru domácností a iv) šoky a náhaza směřující od stínových bankovních sektorů do finančního systému.

Evropská rada pro systémová rizika zvýšila hodnocení rizikových premií na světových finančních trzích na nejvyšší kategorii rizika z důvodu značné tržní volatility. Tato volatilita, která byla způsobena vývojem v klíčových rozvíjejících se tržních ekonomikách na podzim 2015, se rychle rozšířila na světové finanční trhy, včetně trhů evropských. Počátkem roku 2016 se riziko přecenění rizikových premií na světových finančních trzích částečně zhmotnilo, a to v prostředí charakterizovaném pokračující nejistotou ohledně světového hospodářského oživení, trvajícím oslabením rozvah bank a pojistitelů v EU a vysokou úrovní veřejného a soukromého dluhu. Riziko opětovného vzplanutí krize státních dluhopisů se zvýšilo na jaře a v létě roku 2015 mimo jiné vzhledem k politické nejistotě v Řecku. Ačkoliv v Řecku došlo k razantnímu poklesu cen aktiv, do jiných zemí s vysokou úrovní dluhu se náhaza rozšířila jen v omezené míře. Od léta 2015 obavy na trhu související s Řeckem značně polevily. Ve světle strukturálního vývoje se stínový bankovní systém EU v roce 2015 nadále zvětšoval a stále více propojoval. V důsledku tohoto růstu se zvýšila potřeba většího monitorování makrobezpečnostními orgány. A konečně, geopolitická nejistota téměř ve všech regionech obklopujících Evropu přispěla ke zvýšené míře obav.

V roce 2015 ESRB nadále připravovala makrobezpečnostní opatření a pokyny k používání makrobezpečnostních nástrojů v bankovním a nebankovním finančním sektoru. Zaprvé přezkoumala systémová rizika vyplývající z činnosti evropských pojistitelů a zajišťoven. Výsledná zpráva doporučuje vyhodnotit, zda makrobezpečnostní orgány nepotřebují dodatečné nástroje k řešení systémových rizik, která se týkají odvětví pojišťovnictví v EU. Zadruhé, Evropská rada pro systémová rizika provedla strukturální analýzu vztahu mezi vývojem v odvětví nemovitostí a finanční stabilitou. Zatřetí byla dále zkoumána možná systémová rizika spojená s pozdním a náhlým přechodem na nízkouhíkové hospodářství. V neposlední řadě ESRB ve spolupráci s Evropskou centrální bankou (dále též „ECB“) zahájila sledování a posuzování rizik ohrožujících finanční stabilitu, která vznikají v důsledku dlouhodobě nízkých úrokových sazeb.

Kromě toho se Evropská rada pro systémová rizika také podílela na zátěžových testech zahájených třemi evropskými orgány dohledu. Počátkem roku 2015 poskytla nepříznivé makrofinanční scénáře, které se měly použít při testování odolnosti penzijních fondů definovaných požitků prováděném Evropským orgánem pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (dále též „EIOPA“). O rok později, počátkem roku 2016, ESRB nepříznivé makrofinanční scénáře rozpracovala a předala je Evropskému orgánu pro bankovníctví (dále též „EBA“) k provedení zátěžového testu bankovního sektoru a Evropskému orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění k provedení zátěžového testu odvětví pojišťovnictví. Evropská rada pro systémová rizika se také poprvé podílela na zátěžových testech ústředních protistran prováděných Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy (dále též „ESMA“).

ESRB pokračovala ve své práci v oblasti ústředních protistran a v souvislosti s přezkumem nařízení o infrastruktuře evropských trhů (dále též „EMIR“) předložila Evropské komisi ke zvážení dva

příspěvky. I když ESRB s celkovým návrhem nařízení o infrastruktuře evropských trhů souhlasí, zastává názor, že proticyklický přínos právního rámce by mohl být výrazně větší. Vložení doložky o přezkumu do nařízení, která by se konkrétně týkala využívání marží a snížení hodnoty pro makrobezpečnostní účely, by umožnilo další rozpracování zásad, jimiž se tyto nástroje řídí.

V porovnání s předchozím rokem došlo v roce 2015 k podstatnému zvýšení počtu opatření, která se zabývají makrobezpečnostními záležitostmi. Podle očekávání panovaly mezi jednotlivými zeměmi EU, pokud jde o počet a typy přijatých opatření, nadále značné rozdíly. Příčinou zvýšení počtu opatření bylo částečně označení systémově významných institucí a provádění režimu proticyklické kapitálové rezervy. Kromě toho je vysoce relevantní oblastí pro makrobezpečnostní politická opatření stále sektor rezidenčních nemovitostí. Dále, v průběhu roku 2015 několik zemí EU zvažovalo a často přijalo politické iniciativy zaměřené na řešení rizik, která představuje stav úvěrů v cizích měnách. Na konci roku 2015 zavedla Evropská rada pro systémová rizika koordinační rámec pro posuzování přeshraničních účinků a dobrovolné reciprocity u makrobezpečnostních politických opatření. Přesněji řečeno, v integrovaném finančním systému, jako je jednotný evropský trh, je k zajištění účinnosti vnitrostátních makrobezpečnostních politik zapotřebí jejich větší koordinace.

A v neposlední řadě ESRB ve sledovaném období nadále vyhodnocovala provádění svých minulých doporučení. Posouzení doporučení Evropské rady pro systémová rizika o financování úvěrových institucí (ESRB/2012/2) odhalilo značný pokrok v harmonizaci vnitrostátních rámců pro kryté dluhopisy. Totéž doporučení ESRB také zaznamenalo úspěch v podpoře politik, postupů a kontrol řízení souvisejících rizik a rámce pro sledování zatížení.

Tiráž

© Evropská rada pro systémová rizika, 2016

Poštovní adresa 60640 Frankfurt am Main, Německo
Telefon +49 69 1344 0
Internetové stránky www.esrb.europa.eu

Všechna práva vyhrazena. Zhotovení kopií pro vzdělávací a nekomerční účely je povoleno, a to pouze s uvedením zdroje.

Uzávěrka statistických údajů pro tuto zprávu proběhla 6. června 2016.

Jedná se o zkrácené znění výroční zprávy Evropské rady pro systémová rizika za rok 2015, které obsahuje předmluvu a shrnutí. Úplné znění je dostupné v angličtině, němčině a španělštině.

ISSN 1977-5121
ISBN 978-92-899-2458-0
DOI 10.2866/265392
Katalogové číslo EU DT-AB-16-001-CS-N